
NOTAT

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: EUK, A.5-0-0.
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 25. juli 2007
Emne: Halvårsoversigt i regi af Rådet vedr.
almindelige anliggender og eksterne
forbindelser for andet halvår 2007

Almindelige anliggender

Traktatreformprocessen

På mødet i Det Europæiske Råd den 21.-23. juni 2007 opnåedes der enighed om at indkalde til en regeringskonference under portugisisk formandskab vedrørende en reform af EU's traktatgrundlag. Regeringskonferencen vil på grundlag af et detaljeret mandat vedtaget på DER udarbejde et udkast til en ny traktat, som vil blive benævnt "Reformtraktaten". Det er hensigten, at regeringskonferencen kan afsluttes inden årets udgang, og at Reformtraktaten vil kunne træde i kraft inden valget til Europa-Parlamentet i juni 2009 og udnævnelsen af en ny EU-Kommission i andet halvår 2009. Baggrunden for Det Europæiske Råds beslutning er behovet for at gøre det udvidede EU med 27 medlemsstater mere effektivt, mere demokratisk og mere handlekraftigt, og skal ses i lyset af, at forfatningstraktaten blev forkastet ved folkeafstemninger i Frankrig og Nederlandene, men samtidig godkendt af 18 andre medlemsstater.

Lissabon-strategien

De indledende forberedelser af den ny treårige periode for Lissabon-strategien sættes i gang med henblik på vedtagelse af en samlet pakke herom på forårstopmødet i 2008. Kommissionen forventes i september at præsentere et visionspapir om den ny treårige periode, som kan fungere som oplæg til de indledende drøftelser om fornyelsen af Lissabon-strategien på Det Europæiske Råd i december. Kommissionen forventes i december at fremlægge sin samlede pakke til vedtagelse på forårstopmødet i 2008 bestående af den årlige fremskridtsrapport, oplæg til fornyelse af de integrerede retningslinjer samt et oplæg til fornyelse af Lissabon-programmet. Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) forbereder møderne i Det Europæiske Råd og vil i den forbindelse drøfte Lissabon-strategien.

Udvidelsen

Formandskabet ventes at følge op på de beslutninger om udvidelsen, som Rådet traf vedrørende vedtagelse af tiltrædelsesforhandlingerne med Tyrkiet og Kroatien i henhold til de opstrammede forhandlingsrammer og Rådets konklusioner af 11. december 2006. Status i tiltrædelsesforhandlingerne er pt. for Tyrkiet, at tre kapitler er blevet åbnet og et midlertidigt

lukket, og for Kroatien er 10 blevet åbnet og to midlertidigt lukket. Udvidelsen ventes drøftet på rådsmødet i december 2007, og her kan forventes et særligt fokus på Kommissionens fremskridtsrapporter for Kroatien og Tyrkiet, som forventes i efteråret 2007.

Eksterne forbindelser

ESDP

I løbet af det kommende halvår forventes Den Europæiske Sikkerheds- og Forsvarspolitik (ESDP) at fortsætte sin udvikling. Forberedelsen af Kosovo-engagementet ventes at blive en væsentlig prioritet. Desuden ventes den nyopstartede civile politimission i Afghanistan at få stor opmærksomhed. EU vil i andet halvår af 2007 have igangværende ESDP-missioner på Balkan, i Mellemøsten og Afrika. Koordination mellem civile og militære midler og de forskellige internationale aktører inden for konflikthåndtering vil også være i fokus. I den sammenhæng ventes særlig opmærksomhed på EU's samarbejde med NATO og FN. Herudover forventes det blandt andet, at det portugisiske formandskab vil fokusere på fortsættelse af arbejdet med at styrke afrikanske organisationers evne til at forebygge, håndtere og løse konflikter. Menneskerettigheds- og kønsaspekter fremstår ligeledes som en væsentlig prioritering. På grund af det danske forsvarsforbehold deltager Danmark ikke i beslutninger, der har indvirkning på forsvarsområdet.

EU's evne til katastroferespons

Arbejdet med at styrke EU's evne til at reagere hurtigt og effektivt i katastrofe- og krisesituationer i og udenfor Europa fortsættes under det portugisiske formandskab. Fokus er blandt andet på at styrke koordinationen mellem de forskellige aktører i humanitære kriser uden for EU gennem et tættere samarbejde internt i EU og gennem et styrket samarbejde med FN. På det konsulære område vil der fortsat blive arbejdet for at styrke EU-samarbejdet. Dette vil blandt andet ske gennem iværksættelse af det netop vedtagne forslag om at udpege "lead states" i krisesituationer i tredjelande, hvor ikke alle EU-lande er repræsenteret. Endvidere vil drøftelserne fortsætte om forslagene indeholdt i Kommissionens Grønbog om konsular beskyttelse.

Handel

Formandskabet vil fortsat støtte et regelbaseret internationalt handelssystem og fortsat forfølge målet om at integrere AVS-landene i verdensøkonomien. En positiv afslutning af Doha-runden har fortsat førsteprioritet, men samtidig vil bilaterale/regionale frihandelsaftaler som supplement til WTO-sporet ligeledes blive prioriteret. Igangværende bilaterale/regionale forhandlinger vil derfor blive intensiveret, ligesom andre bilaterale/regionale forhandlingsinitiativer vil søges fremskyndet. På baggrund af den under det tyske formandskab vedtagne EU-markedsadgangsstrategi vil man presse på for bedre markedsadgang og styrkelse af reglerne i tredjelande, herunder i forbindelse med ulovlige handelshindringer, konkurrenceforvridende adfærd og effektiv håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik

EU's Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik (FUSP'en) ventes at blive styrket i forbindelse med vedtagelsen af en Reformtraktat for EU. Blandt andet er det hensigten at styrke embedet som EU's repræsentant for Den Fælles Udenrigs- og Sikkerhedspolitik. Vedkommende vil få titlen "Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender". Der er også fortsat planer om at etablere en fælles udenrigstjeneste. Hovedreglen ved beslutningstagning vil fremdeles være enstemmighed, men kvalificeret flertal vil kunne finde anvendelse i særlige spørgsmål af implementerende karakter.

Iran

EU forventes også i anden halvdel af 2007 at spille en vigtig rolle i det internationale samfunds håndtering af sagen om Irans atomprogram. EU's Høje Repræsentant Javier Solana bistår den trio (Frankrig, Tyskland og Storbritannien), der har forestået drøftelser med Iran om atomprogrammet. I juni 2006 præsenterede Solana på vegne af trioens samt USA, Kina og Rusland et forhandlingsudspil til Iran under forudsætning af fuld iransk efterlevelse af IAEA's og FN's Sikkerhedsrådsvedtagelse. På baggrund af Irans manglende vilje til at engagere sig konstruktivt i forhandlingsudspillet genoptog Sikkerhedsrådet sagen. Sikkerhedsrådet har foreløbig i to omgange vedtaget sanktioner målrettet mod Irans atom- og missilprogram, først ved resolution 1737 og senest ved resolution 1747 i marts d.å. Begge resolutioner er implementeret i EU ved forordning. Status og videre skridt i sagen forventes at skulle drøftes løbende i EU-regi også i det kommende halvår.

Formandskabet forventes endvidere at fortsætte en bredere drøftelse af EU's optioner over for Iran, herunder implikationerne af Irans styrkede regionale rolle, menneskerettighedssituationen og EU's Public Diplomacy indsats over for det iranske civilsamfund.

Irak

Irak forventes fortsat at stå højt på EU's udenrigspolitiske dagsorden under det portugisiske formandskab. Der vil blive arbejdet videre på at styrke EU's forbindelser med Irak med det formål at skabe varig sikkerhed, stabilitet og enhed i landet. Formandskabet ventes således at fortsætte EU's engagement i Iraks politiske, sociale og økonomiske genopbygning. Det ventes, at den politiske dialog mellem EU og Irak videreføres, samt at EU fortsætter sit engagement i den Internationale Compact for Irak. Man vil fortsætte med at overveje, om der er mulighed for aftalemæssige forbindelser med Irak. EU-Kommissionen er i gang med forhandlinger med Irak om en Handels- og Samarbejdsaftale, Trade Cooperation Agreement (TCA). Næste forhandlingsrunde vil finde sted i Bruxelles i oktober-november 2007. Endvidere skal der tages stilling til en eventuel forlængelse af EU's retsstatsmission for Irak, EUJUST LEX, hvis mandat udløber ved udgangen af 2007.

Mellemøsten

Fredsprocessen i Mellemøsten, situationen i de palæstinensiske områder efter Hamas' overtagelse af Gaza, Libanon samt Syriens og Irans betydning i regionen ventes fortsat at påkalde sig betydelig opmærksomhed i Rådet. Fokus forventes at være på, hvilke muligheder for fremskridt der kan identificeres og støttes, herunder særligt støtte til præsident Abbas, trods den komplicerede politiske situation. Formandskabets befattning med fredsprocessen vil især ske gennem aktiv deltagelse i mellemøstkvartettens arbejde. I forhold til Libanon forventes formandskabets fokus fortsat at være at bidrage til stabilisering af Libanon og gennemførelsen af Sikkerhedsrådets resolution 1701(2006) i overensstemmelse med EU's store engagement i løsning af Libanon-konflikten i 2006. Derudover forventes en fortsættelse af støtten til den FN-nedsatte uafhængige undersøgelseskommission for mordet på den tidligere libanesiske premierminister, Rafik Hariri, samt etableringen af et særligt tribunal for Libanon i overensstemmelse med Sikkerhedsrådets resolutioner 1664(2006) og 1757(2007).

Afghanistan

Den politiske, sikkerhedsmæssige og udviklingsmæssige situation i Afghanistan forventes at komme på Rådet for almindelige anliggender og eksterne forbindelsers dagsordenen også i andet halvår 2007. Blandt andet er flere medlemslandes militære bidrag til de internationale styrker i Afghanistan under indenrigspolitisk pres, og Rådet vil fra dansk side blive benyttet til at fremhæve betydningen af fortsat engagement i Afghanistan. I forbindelse med FN's generalforsamling (24.-28. september) vil der blive gennemført troika-møde med Afghanistan, hvor også narkotikabekæmpelse vil være et vigtigt emne. Der forventes endvidere at være fokus på EU's politimission i Afghanistan, der blev iværksat den 17. juni i år. Mandatet for missionen fokuserer på udformning af en overordnet strategi for det internationale samfunds støtte til reformen af afghansk politi samt rådgivning, træning og monitorering af afghanske politifolk. EU's politimission vil omfatte ca. 200 politifolk samt et mindre antal juridiske rådgivere. Missionen forventes fuldt deployeret ultimo 2007 og fuldt operationsdygtig til marts 2008.

Det vestlige Balkan

Landene på det vestlige Balkan har alle et perspektiv om medlemskab af EU, når de opfylder betingelserne herfor. EU's stabiliserings- og associeringsproces for det vestlige Balkan sigter på at støtte de nødvendige politiske og økonomiske reformer og dermed bringe landene på det vestlige Balkan tættere på EU. Den væsentligste enkeltstående begivenhed i stabiliserings- og associeringsprocessen under det portugisiske formandskab forventes at blive undertegnelsen af en stabiliserings- og associeringsaftale mellem EU og Montenegro. Også forhandlingsprocessen om Kosovos fremtidige status - og EU's rolle i den forbindelse - vil være et væsentligt emne under det portugisiske formandskab.

Centralasien

Arbejdet med at implementere EU's nye Centralasien-strategi fra Det Europæiske Råd i juni 2007 vil blive indledt.

Den Europæiske Naboskabspolitik

Det portugisiske formandskab ventes at fortsætte arbejdet med at videreudvikle Den Europæiske Naboskabspolitik efter de fremskridt, som blev opnået under tysk formandskab. Middelhavsdimensionen ventes at få speciel opmærksomhed under portugisisk formandskab. Kommissionen afholder en høj-niveau konference om styrkelse af Naboskabspolitikken i Bruxelles i september. Et af hovedformålene vil være at forankre Naboskabspolitikken i EU's nabolande. Forhandlingerne med Ukraine om en ny, styrket aftale til afløsning af Partnerskabs- og Samarbejdsaftalen fra 1998 forsætter.

Migration inden for EuroMed-partnerskabet

Under det portugisiske formandskab planlægges en ministerkonference, som vil fokusere på legal migration, migration og udvikling samt illegal migration. Ministerkonferencen, som finder sted i november 2007, forventes at føre til et styrket samarbejde med EuroMed-partnerlandene om alle aspekter af migration.

Afrika

Rådet forventes i flere omgange at drøfte forberedelsen af og afholdelsen af EU-Afrika topmødet på stats- og regeringschefsniveau den 8.-9. december 2007 i Lissabon. Topmødet er en hovedprioritet for det portugisiske formandskab. Emner på topmødet forventes at blive migration, klima og energi, vedtagelse af en fælles EU/Afrika-strategi, fred og sikkerhed samt handel og regional integration. Blandt øvrige sager ventes Sudan fortsat at være i fokus, herunder opretholdelse af presset på parterne i Darfur om at stoppe volden, holde skyldige ansvarlige og opnå en politisk løsning. Der vil blive arbejdet videre på at indsætte en såkaldt hybridstyrke i Darfur under FN/AU-ledelse. Samtidig vil fremdriften i gennemførelsen af fredsftalen mellem nord og syd blive søgt fremmet. Grundet den forværrede politiske og humanitære situation i Zimbabwe, kan det ikke udelukkes, at Zimbabwe med kort varsel kan komme på dagsordenen.

EU-USA forholdet

En styrkelse af det transatlantiske samarbejde vil fortsat være en prioritet under det portugisiske formandskab. Arbejdet vil blandt andet fokusere på det økonomiske partnerskab, herunder gennemførelsen af beslutningen fra EU/USA-topmødet i april 2007 om øget samarbejde vedrørende regulering, innovation og teknologi, handel og sikkerhed, kapitalmarkeder og intellektuel ejendomsret. Endvidere fortsættes samarbejdet vedrørende globale udfordringer som klimaforandringer og energiforsyning samt om aktuelle udenrigspolitiske emner med vægt på ikke-spredning, konfliktforebyggelse, krisestyring og postkonflikt-fredsopbygning. Fremme af demokrati og retsstat vil i den forbindelse være centrale elementer.

Terrorbekæmpelse

Det portugisiske formandskab forventes at fortsætte udmøntningen af EU's terrorbekæmpelsesstrategi og den tilknyttede handlingsplan samt strategien vedrørende bekæmpelse af radikaliserings og rekruttering. Der forventes yderligere vægt på en styrkelse af samarbejdet med FN og NATO og andre internationale fora såsom OSCE og Europarådet gennem politisk dialog, målrettede foranstaltninger over for prioriterede tredjelande og sikring af, at de eksisterende forpligtelser opfyldes fuldt ud.

Menneskerettigheder

Det omfattende samarbejde på menneskerettighedsområdet ventes fortsat fortrinsvis afklaret på arbejdsgruppeniveau. Det tyske formandskab tog initiativ til udarbejdelse af retningslinjer vedrørende arbejdet i tredjelande for børns rettigheder. Et udkast til sådanne retningslinjer forventes forelagt Rådet under det portugisiske formandskab. Også en revision af retningslinjerne mod tortur ventes forelagt rådet.

FN's Menneskerettighedsråd har fastlagt en institutionel ramme for sit arbejde, som skal forelægges Generalforsamlingen. Genåbnes forhandlingerne i Generalforsamlingen, kan det muligvis vise sig nødvendigt at inddrage Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) med henblik på at fastlægge EU's holdning. Rådet vedtog i juni, at EU fremlægger en resolution mod dødsstraf på FN's Generalforsamling. Afhængig af forløbet af forhandlingerne i Generalforsamlingen vil sagen muligvis blive forelagt rådet på ny.

Udviklingspolitik

På det udviklingspolitiske område vil de fortsatte forhandlinger med regionale sammenslutninger af udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene) og EU om regionale økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) have prioritet. Det handelssystem, der nu gælder for AVS-EU handelssamarbejdet, opretholdes på grundlag af en midlertidig undtagelse ("waiver") i WTO. Den udløber med udgangen af 2007. På basis af jævnlig rapportering fra EU-Kommissionen om forhandlingerne vil Rådet følge forhandlingerne og træffe beslutning om det videre forløb.

"Global Climate Change Alliance" mellem EU og udviklingslande

Formandskabet planlægger at følge op på Kommissionens forslag om en Global Climate Change Alliance (GCCA) – et initiativ til støtte for klimaindsatser i udviklingslandene, som blev introduceret i relation til klima- og energipakken fra mødet i Det Europæiske Råd den 8.-9. marts 2007. Kommissionen har afsat 50 mio. euro til en GCCA-fond til støtte for klimaindsatser i udviklingslandene. GCCA-fonden vil fremme klima som et tematisk område for samarbejde med især de fattigste udviklingslande indenfor områder som 1) klimatilpasning, 2) forebyggelse af naturkatastrofer, 3) indsatser mod afskovning og 4) kapacitetsopbygning i forbindelse med CDM-projekter. Med forslaget lægges op til, at Kommissionens indskud i GCCA-fonden suppleres af frivillige bidrag fra medlemslandene, der sammenlagt vil mindst fordoble de til rådighed værende midler. Forslaget skal ses i relation til de internationale klimaforhandlinger, hvor der fra udviklingslandenes side er

forventning om støtte til at imødegå klimaforandringernes negative virkninger. Der udestår fortsat en række spørgsmål om initiativets udformning og administration af de afsatte midler, ligesom det er uvist i hvilken udstrækning medlemslandene, herunder Danmark, finder det hensigtsmæssigt at yde bistand på klimaområdet indenfor rammerne af dette initiativ. Stillingtagen hertil vil bero på initiativets nærmere udformning. En kommissionsmeddelelse forventes at foreligge forud for den planlagte behandling af emnet på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) i november.